

УТВЪРДИЛ:.....

Бойка Борисова

Директор на ПГТСТ „Гоце Делчев”

гр. Пловдив

**ПРОГРАМА ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО,
ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО
ОБРАЗОВАНИЕ**

**ПГТСТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ”
гр. ПЛОВДИВ**

**УЧЕБНА ГОДИНА
2020 - 2021**

Приета на Педагогически съвет № 15 от 14.09.2020 г.

I. Цели на програмата

1. Да ангажира „свободното” време на учениците в училище по жизнено важни за тях въпроси, които в една или друга степен не се изучават по учебните предмети от учебния план.
2. Да се формира у учениците гражданско съзнание и граждански добродетели, знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина, умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
3. Учениците да придобият знания за различни аспекти на здравето-здравословния начин на живот; сексуалните взаимоотношения и евентуалните последици от тях; наркотичните вещества, индивидуалните и социални последици от тяхната употреба и рисковото поведение като цяло.
4. Да се формира у учениците положително отношение към личното здраве, собствената индивидуалност, самостоятелния информиран и отговорен избор.
5. Формиране на ценностна система у учениците, която да доведе до отговорно поведение към околната среда, разумно използване на природните ресурси, до изграждането на екологична и здравна култура.
6. Учениците да усвоят разнообразни социални умения, свързани с общуването, етикецията, вземане на решения, устояване на натиск, справяне с емоциите, решаване на конфликти и проблеми, поемане на отговорност за собственото поведение.
7. Разглежданите проблеми в учебната програма да провокират интереса на учениците, което от своя страна да спомогне за тяхното задържане в училище и да гарантира опазването на живота и здравето им.

II. Очаквани резултати

1. Активно участие на учениците в дискусии и беседи на различни тематики, които са свързани с жизнено важни за тях въпроси.
2. Да обясняват влиянието на групата, приятелите и съучениците върху личния избор и поведението им.

3. Да се доразвият у учениците поредица от личностни качества като: умения за общуване, предприемачество, дисциплина, поемане на отговорност и умения за вземане на правилните решения.
4. Да дефинират основните права на детето и дават примери за документи, институции и организации, които ги гарантират.
5. Осъзнават ролята на медиите и глобалната мрежа в обществения живот.
6. Разбират опазването на околната среда като стратегия за оцеляването и развитие на човечеството.
7. Описват и обясняват физическите и личностни промени, които настъпват в процеса на порастването и промените в очакванията на околните, свързани с тях.
8. Предпазване на учениците от употреба на психично активни вещества и вземане на отговорни решения.
9. Придобиване на здравна култура и култура на хранене.
10. Придобиване на сексуална култура, предпазване от полово преносими болести и изграждане на умения за отговорно поведение към избора на сексуален партньор.
11. Приобщаване на учениците към националните и общочовешки ценности.
12. Подготовка на учениците за активно участие в обществения живот.

III. Теми по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование:

Здравно образование:

Теми включени в плана за провеждане час на класа

1. Двигателен режим. Сезонност.
2. Грипни епидемии, нужди и желания.
3. Балансирано хранене. Храни се разумно:
  - Режим на хранене
  - Здравословна храна
  - Хранителни разстройства-анорексия, булимия, преяждане
4. Сексуално здраве и полово предавани болести. ХИВ и СПИН-какво да правя?
  5. Физическа активност. Здраве, движение и спортни игри.
  6. Влизане в зависимости и последствията от тях.
- Наркотиците-илюзия, страдание, престъпност.
- „Не” на тютюнопушенето.
- Вредата от алкохола.
- Пристрастяване към хазартни игри, интернет.

Допълнителни теми:

1. Интимност и интимни отношения.
2. Методи на контрацепция.
3. Промени в моето тяло. Промени, свързани с пубертета.
4. Пубертет – как да подготвим децата?
5. Физиологични промени.
6. Сън и бодърстване.
7. Пубертет и двигателна активност.
8. Здравословно хранене.
9. Ученето – трудно и лесно. Правила за учене.
10. Физическа и духовна деградация на личност.

**Патриотично възпитание и изграждане на националното
самочувствие:**

Теми включени в плана за провеждане час на класа:

1. Празници и ритуали.
- Ден на будителя.
  - Отбелязване на годишнина от обесването на Васил Левски.
  - Национален празник 3-ти март.
  - Патронен празник.

Допълнителни теми:

1. Патриотично възпитание и изграждане на националното
самочувствие.
2. Паметници на културата

Толерантност и интеркултурен диалог:

Теми включени в плана за провеждане час на класа:

1. Аз и другите.
2. Различни но еднакви.
3. Народни празници и обичаи.
4. Предразсъдъци и стереотипи.
5. Джендър образование
6. Хармония в общуването
7. Глобализация. Същност.

Допълнителни теми:

1. Конфликти в училище. Приятелски натиск.
2. Етническа, религиозна и езикова принадлежност.
3. Етикеция, култура на поведение на обществено място.
4. Медите и глобалната мрежа в обществения живот.
5. Права на детето-документи, институции, организации, които ги гарантират.
6. Кавалерството днес.
7. Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията.
8. Семейна среда.

9. Ценностна система. Видове ценности.

Финансова и правна грамотност:

Теми включени в плана за провеждане час на класа:

1. Моето първо работно място.
2. Нужди и желания при съставянето на семеен бюджет
3. Приходи и разходи в семейството. Съставяне на бюджет.
4. Финансов план.
5. Моят бюджет
6. Защита от рискове на работното място
7. Доходи
8. Постъпване на работа
9. Възнаграждение на труда, социално осигуряване
10. Документи при кандидатстване на работа
11. Местни и държавни данъци
12. Отпуски и почивки. Организация на работния процес
13. Конституция на Р. България
14. Права на работещите
15. Видове трудов договор
16. Права и задължения на гражданите

Допълнителни теми:

1. Отговорност и самостоятелност
2. Държавно управление на Р България.
3. Права на човека - изборително право в Р България.
4. Демократично общество.
5. Политика и власт.
6. Образователна система в България.
7. Финансова грамотност, електронно банкиране.
8. Произход на парите. Видове.
9. Онлайн пазаруване и електронно заплащане.

Екологично образование:

Теми включени в плана за провеждане час на класа:

1. Потребление и отпадъци:

- Човешкото всекидневие-източници на замърсяване.
- Видове отпадъци-битови, производствени, строителни и др.

2. Водата:

- Водата - природен ресурс.
- Водата –основен фактор за живот

Допълнителни теми:

1. Категории, защитени територии.
2. Общество и околна среда.
3. Енергия и климат.
4. Енергоспестяващи източници.
5. Екологични проблеми – природни бедствия

6. Разделно събиране на отпадъци. Рециклиране.
7. Транспорт и съхранения на горива.
8. Транспорт и съхранения на масла и смазочни материали.
9. Транспорт и съхранения на газове под налягане:
10. ДВГ и екологичните проблеми.
11. Електромобили.

Защита на населението при бедствия аварии и катастрофи.

Теми включени в плана за провеждане час на класа:

1. Поведение и действие при бедствия, рискови за населеното място.
2. Пожари, горски и полски.
3. Използване на средства за първоначално гасене на пожар
4. Индивидуални средства за защита при пожари.
5. Индивидуални средства за защита при пожари.

Допълнителни теми:

1. Видове бедствия, аварии и катастрофи.

Превенция на насилието, справяне с гнева и агресията, мирно решаване на конфликти.

Теми включени в плана за провеждане час на класа:

1. Моите чувства пораждат действия. Техники за овладяване на емоциите.
2. Аз гражданинът и Закона.
3. Вербално и невербално общуване.
4. Справяне с агресията. Модел на поведение при влизане в зависимости.
5. Моите послания- думи и действия.
6. Мирно решаване на конфликти
7. Безопасно сърфиране в интернет

Допълнителни теми:

1. Свободното време и хоби.
2. Разрешаване на конфликти в училище.
3. Бий се, бягай или договаряй.
4. Договарянето, като начин за справяне в критични ситуации.

Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха: киберзащита:

Теми включени в плана за провеждане час на класа:

1. Безопасно сърфиране в интернет
2. Поведение при терористична заплаха. Киберзащита.

Допълнителни теми:

1. Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха.

Превенция и противодействие на корупцията.

Теми включени в плана за провеждане час на класа:

1. Същност на корупцията
2. Превенция срещу корупцията. Методи за спиране на корупционни практики.

Допълнителни теми:

1. Зависимост от хора и групи.

Кариерно ориентиране.

Теми включени в плана за провеждане час на класа:

1. Избор на професия

Допълнителни теми:

1. Планиране на трудова кариера
2. Познаване на лични качества при избора на професия и позиция.

Електронно управление и медийна грамотност.:

Теми включени в плана за провеждане час на класа:

1. Дигитализация в управлението и администрация на държавните институции.
2. Електронно управление.
3. Електронното управление в Р.България.
4. Същност на медийната грамотност.

Допълнителни теми:

1. Източници на новини. Източници на недостоверна информация.

IV. Обяснителни бележки

1. Всяка тема от програмата може да бъде разгледана в 2 или 3 учебни часа със съответни подтеми.

2. Учителят сам ще прецени темата, подходяща за съответния клас като се има предвид възрастта на учениците и техния интерес към отделен проблем.

3. Обучението по учебната програма дава пълна свобода на заместващия учител да избере формите и методите на работа за подходящата тема.

4. Да няма дублиране на теми от учебната програма за един и същи клас.

5. Взетата тема се нанася в електронния дневник от заместващия учител. Срещу учебния предмет се записва- гражданско образование, здравно образование, екологично образование или интеркултурно образование и др..

- 6.** Обучението по учебната програма не предполага вписване на цифрови оценки. Оценката от участието на учениците е само качествена.
- 7.** Контрол по изпълнение на учебната програма ще се осъществява от директора на училището.